Listopad je posvećen podizanju svijesti javnosti o raku dojke. Prilika je to da naglasimo važnost prevencije i mogućnosti ranog otkrivanja, da se svi zajedno podsjetimo kako je potrebno na vrijeme početi brinuti o svom zdravlju te da u većoj mjeri pomognemo onima koji su već oboljeli. Po pojavnosti i smrtnosti rak dojke je već duže vrijeme na prvom mjestu uzroka raka u žena.

Godišnje se u Gradu Zagrebu bilježi više od 600 novooboljelih žena (2015. posljednji podaci – 659 žena), a u Republici Hrvatskoj više od 2.700. Prema podacima o smrtnosti u Zagrebu od raka dojke godišnje umire više od 200 žena, (2016. godine – 211 žena), a u Hrvatskoj 990 žena. Iako se najčešće pojavljuje u žena iznad pedesete godine, mogu oboljeti i znatno mlađe žene, a oko 1% oboljelih čine i muškarci.

Rizični čimbenici

Najznačajniji rizični čimbenici povezani s nastankom i razvojem raka dojke su: genetski čimbenici (rak dojke u obitelji), dob, prva menstruacija prije 12. godine života, zadnja menstruacija iza 50. godine, nerađanje ili pak rađanje prvog djeteta iza 30. godine. No postoji i niz čimbenika koji se odnose na nezdrave stilove života, kao što su nezdrava prehrana, nedovoljna tjelesna aktivnost, pušenje, neprimjerena konzumacija alkohola i stres. Na iste uz malo truda i dobre volje možemo itekako utjecati te tako sačuvati vlastito zdravlje. U Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj aktivno se i sustavno provode programi probira raka dojke u čijoj provedbi sudjeluje i Nastavni zavod za javno zdravstvo "Dr. Andrija Štampar" i to provođenjem dva programa koji se međusobno nadopunjuju.

Program preventivne mobilne mamografije

Program preventivne mobilne mamografije, namijenjen ženama u dobi od 40 do 50 godina te iznad 70. godine. Grad Zagreb i NZZJZ "Dr. Andrija Štampar" prepoznali su veličinu javnozdravstvenog izazova raka dojke te je Program pokrenut 2004. godine, a u sklopu istog do danas je pregledano više od 46.000 žena. Nacionalni program ranog otkrivanja raka dojke, započeo je 2006. godine, namijenjen je svi ženama u RH u dobi od 50 do 69 godina, pa tako i onima s područja grada Zagreba. U tijeku je provođenje petog ciklusa pozivanja.

Ciljevi navedenih programa su:

•otkrivanje raka dojke u početnom stadiju, u što većem udjelu;

•dugoročno smanjenje mortaliteta od raka dojke;

•stvaranje navike kod žena za potrebom provođenja preventivnih pregleda.

Posljednjih nekoliko godina u podizanju svijesti žena i ukupne javnosti napravilo se puno, no još uvijek ima prostora za unaprjeđenje, ovo je poziv svim institucijama, udrugama i pojedincima da se aktivno uključe u ovu borbu.

Melita Jelavić, dr. med., specijalist epidemiolog, voditeljica Odjela za epidemiologiju kroničnih nezaraznih bolesti

Stampar.hr

VEZANI SADRŽAJI

{loadposition related}